

ТЕМА 1: ГРАЂАНИН, ЊЕГОВА ПРАВА И ОДГОВОРНОСТИ, НАСИЉЕ И МИР У ОКОЛИНИ

ЉУДСКА ПРАВА

„Сви људи рођени су слободни, са једнаким достојанством и правима” – члан 1 Опште повеље о људским правима

Питања за полазнике

Зашто су људска права неутуђива?
Зашто су људска права универзална?
Зашто су људска права недељива?

- области права

Питања за полазнике

Зашто је потребно познавати права деце?
Зашто је неопходно да се права деце посебно издвоје, нагласе и штите?
(рањивост деце и дисбаланс моћи)
На који начин одрасли треба да пруже подршку остваривању права деце?

а) Право на рад и права из радног односа

„Свако има право на рад“ – Устав РС
Сваком је под једнаким условима доступно свако радно место

Забрана принудног рада

Право на штрајк

Право на одговарајућу зараду

Право на материјално обезбеђење за време привремене незапослености

Право на ограничено радно време (40 часова недељно, дневни, недељни и годишњи одмор,

Право на заштиту на раду (посебна заштита жена, особа са инвалидитетом и омладине)

Право на одговарајуће услове рада

б) Право на пензију

Лична пензија

Породична пензија

Инвалидска пензија

в) Право на образовање

Право сваког лица на образовање прокламовано је чланом 71. Устава Републике Србије.

Право на бесплатно основно образовање и васпитање ученика и одрасли

Право на бесплатно средње образовање редовних и ванредних ученика под једнаким условима,

Право на избор школе

Право на образовање на свом језику

Право на заштиту података о личности

Право на јавну исправу

г) Социјална заштита и заштита породице и деце

Услуге социјалне заштите:

Услуге дневног збрињавања и подршке корисницима: *Клубови, Дневни боравак, Помоћ у кући, Свратиште*

Услуге подршке за самосталан живот; Становање уз подршку; Персонална асистенција;

Саветодавно-терапијске и социјално-едукативне услуге

Услуге смештаја: *Домски смештај, Смештај у другу породицу, Прихватилиште*

Материјална подршка: Новчана социјална помоћ, Додатак за помоћ и негу другог лица, Право на увећани додатак за помоћ и негу другог лица, Помоћ за оспособљавање за рад, Други облици материјалне подршке

Заштита породице и деце

Основна права по Закону о финансијској подршци породици са децом

Накнада зараде за време породичног одсуства

родитељски додатак

дечији додатак

д) Здравствена права

Устав РС утврђује да свако има право на заштиту здравља

Право на заштиту здравља

Право на бесплатну основну здравствену заштиту деца, трудница и старих лица

Право на заштиту животне средине

Заштита природе за будуће генерације

Контрола коришћења природних добара

Забрана пушења на јавном месту